

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 2Odi/1/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5119204136
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Bargelová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2020:5119204136.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina, v konaní pred samosudkyňou JUDr. Gabrielou Bargelovou, v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION, a. s., Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, právne zastúpený: JUDr. Oskar Chnápko, Komenského 3, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 45 018 201, proti žalovanému: V. T., bytom S. M. XXX, XXX XX S. M., narodený XX.XX.XXXX, štátny občan SR, právne zastúpený: JUDr. Bohuslav Gelatka, Námestie SNP 17, 015 01 Rajec, IČO: 43 870 058, o zrušení oddĺženia pre nepoctivý zámer, takto

rozhodol:

Súd žalobu z a m i e t a.

Súd žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu dňa 08.04.2019 sa žalobca domáhal zrušenia oddĺženia pre nepoctivý zámer žalovaného. Žalobca sa domáhal zrušenia oddĺženia z dôvodu, že žalovaný nemal pri oddĺžení poctivý zámer, nebol v čase podania návrhu platobne neschopný, mal snahu poškodiť svojho veriteľa a uviedol nepravdivú dôležitú informáciu aj keď vedel alebo s prihliadnutím na okolnosti musel vedieť, že ide o dôležitú informáciu. Po podaní návrhu nevyňaložil úprimnú snahu riešiť svoj dlh v medziach svojich možností. Z obsahu podanej žaloby vyplýva, že žalobca je veriteľom žalovaného. Pohľadávka zo Zmluvy o úvere č. 7049720688, ktorú žalovaný uzatvoril s právnym predchodcom žalobcu Poštovou bankou, a. s. dňa 03.03.2011, bola na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok z 05.06.2014 a Zmluvy o postúpení pohľadávok z 20.06.2014 postúpená na žalobcu, ktorý prihlásil pohľadávku do konkurzu vyhláseného na majetok žalovaného. Žalovaný nemal pri oddĺžení poctivý zámer, keď pri podaní návrhu naplnil zákonné predpoklady nepoctivého zámeru podľa § 166g ods. 2 písm. c), f) a h) ZKR. Zároveň nenaplnil zákonný predpoklad poctivého zámeru, keď po podaní návrhu nevyňaložil úprimnú snahu riešiť svoj dlh v medziach svojich možností podľa § 166g ods. 1 ZKR. V čase podania návrhu nebol platobne neschopný. Vo svojom životopise uviedol zásadné informácie, z ktorých vyplýva, že je osobou v produktívnom veku a podľa vlastných slov s príjmom 595,96 eur počas pracovnej neschopnosti. Podľa uvedenej výšky príjmu počas PN je jeho priemerný mesačný príjem cca 1100 eur. Žalobca poukázal na skutočnosť, že priemerná mesačná nominálna mzda v národnom hospodárstve bola v prvom a druhom kvartáli roku 2018 980 eur. Žalobca eviduje poslednú úhradu od žalovaného v mesiaci máj 2017. Žalovaný bol žalobcom a jeho právnym predchodcom niekoľkokrát kontaktovaný, či už písomnou alebo telefonickou formou. Bola mu ponúknutá možnosť uhradiť svoj záväzok formou bezúročného splátkového kalendára, ktorú aj využil, avšak splátky podľa dohodnutého splátkového kalendára neuhrádzal. Žalobca má dôvodnú pochybnosť o platobnej neschopnosti žalovaného. Platobná neschopnosť musí byť stavom objektívnym a trvalým. Sám žalovaný uviedol, že má stály príjem a rovnako je spoluvlastníkom nehnuteľností. Žalobca v tejto súvislosti poukázal na uznesenie Okresného súdu Trnava Sp. zn. 25K/15/2015 a uviedol, že v zmysle § 566 Občianskeho zákonníka, aj čiastočné

plnenie záväzku je formou plnenia záväzku a zákon aj v prípade čiastočného plnenia upravuje povinnosti veriteľa a dlžníka. Žalovaný bol schopný plniť svoje záväzky riadne mesačnými úhradami, preto nenaplnil podmienku platobnej neschopnosti predpokladanú § 3 ods. 2 tretia veta ZKR, resp. § 166g ods. 2 písm. f) ZKR. Nestačí, ak dlžník nie je ochotný svoje záväzky hraďiť, resp. prechodne nie je schopný ich hraďiť. Disponoval finančnými prostriedkami na plnenie svojich záväzkov a v prípade riadneho plnenia svojich záväzkov by bol schopný splatiť všetky svoje záväzky. Žalobca poukázal tiež na obdobné rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I Sp. zn. 8Odi/1/2018. Z obsahu podanej žaloby zároveň vyplýva, že za úprimnú snahu riešiť svoj dlh nemožno považovať také správanie žalovaného, kedy dlžník napriek skutočnosti, že vlastní majetok, nie je ochotný plniť si svoje záväzky voči veriteľovi. Uvedeným konaním dochádza k úmyselnému zneužitiu inštitútu oddĺženia žalovaným a takéto konanie nemôže požívať právnu ochranu. Zákon demonštratívne vymenúva, kedy dlžník má poctivý zámer a rovnako aj situácie, kedy poctivý zámer nemá. Predpokladom poctivého zámeru je okrem iného úprimná snaha riešiť po podaní návrhu svoj dlh v rámci svojich možností. Z konania žalovaného takéto snaha nevyplýva. Žalovaný nespĺňa ani ďalší predpoklad platobnej neschopnosti, a to nemožnosť peňažnú pohľadávku voči nemu vymôcť exekúciou. Žalobca má za to, že právna úprava oddĺženia nie je určená na ochranu dlžníkov, ktorí sa úmyselne vyhýbajú úhrade svojich záväzkov aj za situácie, keď ich príjem a sociálne a rodinné podmienky splatenie týchto záväzkov umožňujú. Oddĺženie nemožno považovať za spôsob, ktorým sa ktorýkoľvek dlžník môže zbaviť svojich záväzkov voči veriteľovi. Žalovaný nemal pri oddĺžení poctivý zámer, keď pri podaní návrhu mal snahu poškodiť svojich veriteľov alebo zvýhodniť niektorého zo svojich veriteľov. U žalovaného sa nezmenili žiadne okolnosti. Bol naďalej zamestnaný a jeho životné náklady sa nijakým spôsobom nezmenili. Pokračovaním v plnení svojich záväzkov by dokázal splatiť svoje záväzky voči všetkým veriteľom. Zo správania sa dlžníka pred podaním návrhu možno usudzovať, že v návrhu uviedol nepravdivú dôležitú informáciu aj keď vedel alebo s prihliadnutím na okolnosti musel vedieť, že ide o dôležitú informáciu. Podal nepravdivé vyhlásenie o platobnej neschopnosti, čím vyvolal právne účinky spojené s takýmto vyhlásením, čím sa akoby úmyselne priviedol do platobnej neschopnosti, aby bol oprávnený podať návrh na vyhlásenie konkurzu, čím splnil zákonnú podmienku nepoctivého zámeru. Po podaní návrhu žiadnym spôsobom nekontaktoval žalobcu, ani nevyňaložil úprimnú snahu riešiť svoj dlh v rámci svojich možností, nemal poctivý zámer a nemôže požívať benefity spojené s inštitútom oddĺženia. Na základe uvedených skutočností žalobca žiadal, aby súd oddĺženie žalovaného zrušil. Svoje skutkové tvrdenia v žalobe preukázal listinnými dôkazmi, a to potvrdením o zápise pohľadávky, Zmluvou o úvere č. 7049720688, Zmluvou o postúpení pohľadávok z 05.06.2014 a z 20.06.2014, životopisom žalovaného, rozsudkom Okresného súdu Bratislava I, indikatívnou informáciou Centrálného registra exekúcií, Dôvodovou správou k zákonu 377/2016 Z. z..

2. K podanej žalobe sa dňa 09.07.2019 vyjadril žalovaný. Uviedol, že v čase podania návrhu bol platobne neschopný, pričom podklady k návrhu na oddĺženie podpísal dňa 30.01.2018. V tom čase bol dlhodobo práceneschopný, čo uviedol aj vo svojom životopise. Jediným jeho príjmom boli nemocenské dávky, ktorých maximálna výška bola 594,30 eur mesačne, čo preukázal aj potvrdením Sociálnej poisťovne z 05.06.2019, ktoré tvorilo prílohu písomného vyjadrenia. Z potvrdenia Sociálnej poisťovne vyplýva aj to, že pokiaľ to zdravotný stav žalovaného dovoľoval, vždy sa snažil zamestnať a dosahovať primeraný príjem vzhľadom na jeho vzdelanie, aby si zabezpečil pokrytie vlastných životných potrieb a úhradu ďalších záväzkov. Z potvrdenia vystaveného správkyňou konkurznej podstaty vyplýva, že žalobca si v konkurze voči žalovanému uplatnil pohľadávku vo výške 42 541,34 eur. Z indikatívnej informácie z Centrálného registra exekúcií zo 04.04.2018 vyplýva, že na majetok žalovaného boli vedené minimálne dve exekučné konania, a to súdnym exekútorom JUDr. Martinom Hermanovským pod sp. zn. EX 2840/2016 a JUDr. Martinom Rišianom pod sp. zn. EX 1315/2013. Z dátumov udelenia poverení na vykonanie exekúcie je zrejmé, že žalovaný bol v čase podania návrhu na oddĺženie dlhodobo v omeškaní s úhradou exekučne vymáhaných pohľadávok, nesporne dlhšie než 180 dní. V čase podania návrhu na oddĺženie jeho mesačný príjem nepresahoval sumu 594,30 eur. Pred podaním návrhu bol najmenej 180 dní platobne neschopný, preto jeho čestné vyhlásenie nemôže byť nepravdivé, a teda v návrhu na oddĺženie vyhlásil, že je platobne neschopný a toto jeho vyhlásenie je pravdivé. Samotný žalobca uvádza, že žalovaný s veriteľom uzatvoril dohodu o splátkach dlhu, čo samo o sebe preukazuje, že s veriteľom komunikoval a mal záujem svoj dlh riešiť a splácať. Tak ako v životopise uviedol, má závažné zdravotné problémy, dňa 04.12.2016 mal srdcový infarkt. Táto skutočnosť výrazne negatívne ovplyvnila jeho schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť. Opakovane bol dlhodobo práceneschopný, absolvoval rôzne vyšetrenia. Zmluvu o úvere uzatvoril s právnym predchodcom žalobcu Poštovou bankou dňa 03.03.2011, čiže predtým, ako sa u neho prejavili zdravotné problémy. V čase uzatvorenia úverovej zmluvy bol presvedčený, že poskytnutý úver riadne a včas splatí. Žalobca v žalobe nijako nešpecifikuje,

ktorého veriteľa a ako mal údajne zvýhodniť. Po skončení práceneschopnosti sa žalovaný okamžite zamestnal u zamestnávateľa KLF - ENERGETIKA, a. s. a následne u OMNIA KLF, a. s.. Jeho priemerná čistá mzda predstavuje 629,94 eur, resp. 225,20 mesačne. U uvedených zamestnávateľov pracuje na pozícii brúsiča kovov, čo zodpovedá aj jeho najvyššie dosiahnutému vzdelaniu v odbore mechanik strojov a zariadení, ktoré získal na Strednom odbornom učilišti v Kysuckom Novom Meste. Jeho zdravotný stav sa nezlepšuje, od januára 2019 bol opäť práceneschopný, musel absolvovať operačný zákrok. Počas práceneschopnosti mu boli vyplácané nemocenské dávky v maximálnej výške 496,30 eur mesačne. Ide o jeho jediný príjem, z ktorého musí hradiť všetky nevyhnutné výdavky, preto nemá k dispozícii žiadne peňažné prostriedky, ktoré by mohol použiť na dodatočné uspokojenie pohľadávky žalobcu. Má vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom V. a N. a na každé dieťa prispieva sumou 80 eur mesačne. Má nemalé výdavky kvôli zlému zdravotnému stavu ako sú lieky, vyšetrenia, cestovné výdavky a samozrejme má bežné výdavky na stravu, bývanie, ošatenie či hygienické potreby. Svoju procesnú obranu uvedenú v písomnom vyjadrení preukázal listinným dôkazmi, a to pracovnými zmluvami, potvrdením o výške príjmu zamestnanca, rozsudkom o výživnom.

3. Dňa 09.08.2019 bolo súdu doručené písomné vyjadrenie žalobcu, z ktorého vyplýva, že žalovaný je v produktívnom veku a v čase vyhlásenia konkurzu s príjmom 595,96 eur. V čase podania návrhu na vyhlásenie konkurzu mal dostatočný príjem. Žalovaný vôbec neuvádza a nezdôvodňuje, z akého dôvodu neplní požiadavky poctivého zámeru napriek skutočnosti, že po vyhlásení konkurzu zanikli všetky nútené zrážky z jeho príjmu, a tak mal celý príjem k dispozícii. Ani len z časti neplnil povinnosť podľa § 166g ods. 1 ZKR, teda uhradenie aspoň časti pohľadávky žalobcu. Nekontaktoval žalobcu za účelom aspoň čiastočnej úhrady záväzku. Žalobca preukázal nepoctivý zámer žalovaného, nakoľko je evidentné, že po oddĺžení žalovaný prestal uhrádzať úhrady a neuhrádza ani len minimálnu časť svojho záväzku aj napriek tomu, že sa zamestnal a mal dostatočný príjem, ktorý by postačoval nielen na uspokojovanie základných životných potrieb, ale aj aspoň na čiastkové hradenie záväzku. V bode 17 vyjadrenia žalobca poukazuje na skutočnosť, že v čase podania návrhu žalovaný nebol platobne neschopný, mal priznaný starobný dôchodok o ktorý požiadal v mesiaci december 2016 priznaný v lehote 60 dní, teda v čase podania návrhu mal vedomosť o výške starobného dôchodku 714 eur. Žalobca pochybnosť o platobnej neschopnosti odvodzuje od toho, že žalovaný mal v čase podania návrhu na vyhlásenie konkurzu pravidelný mesačný príjem, pričom výška poslednej vykonanej úhrady bola 19.05.2017 v sume 250 eur.

4. Žalovaný dňa 29.06.2020 súdu doručil prihlášky pohľadávok veriteľov v konkurznom konaní 2OdK/78/2018, exekučný príkaz JUDr. Hermanovského, konečné vyúčtovanie exekúcie vyhotovené JUDr. Krutým, potvrdenie o zrážkach zo mzdy vydané zamestnávateľom B. K., potvrdenie vydané B. K., oznámenie o skončení pracovného pomeru od K. - Z., a. s., skončenie pracovného pomeru v skúšobnej dobe od H. B., s. r. o., oznámenie o skončení pracovného pomeru v skúšobnej dobe od T.-K., s. r. o.. Predloženými listinnými dôkazmi preukazoval, že žiadny pracovný pomer neskončil sám, čiže nemal v úmysle uviesť sa do platobnej neschopnosti a ani neplatiť dlhy. Exekučnými príkazmi a potvrdeniami príslušných exekútorov preukázal, že v rokoch 2016 a 2017 nemohol nakladať so svojim príjmom podľa vlastnej vôle a dobrovoľne hradiť dlhy, ale naopak, boli mu vykonávané zrážky a žil len zo životného minima. Prihláškami pohľadávok veriteľov preukázal, že bol v omeškaní s úhradou všetkých prihlásených pohľadávok viac než 180 dní.

5. Na pojednávaní konanom dňa 01.07.2020 sa žalobca v plnej miere stotožňoval a poukazoval na skutočnosti uvedené v žalobe a v písomnom vyjadrení, pričom zdôraznil, že žalovaný je osobou v produktívnom veku s príjmom 595,96 eur počas pracovnej neschopnosti. Žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že pred pojednávaním dňa 28.06.2020 doručil súdu zoznam pohľadávok, ktoré boli prihlásené do konkurzu dlžníka, čím chcel preukázať, že žalovaný mal viacero záväzkov, bol v omeškaní s ich úhradou a boli zosplatnené predčasne. Súdu predložil exekučné príkazy, potvrdenia o zrážkach zo mzdy, ktorými preukazoval, že žalovaný nemohol voľne disponovať a nakladať so svojim príjmom, nakoľko exekútor mu vykonával zrážky zo mzdy. Preukázal, že žiadny pracovný pomer neskončil zo svojej vôle. Nikdy nemal živnosť, skutočnosť, ktorú uvádza žalobca, že súd by mal pri posudzovaní nepoctivého zámeru prihliadať prísnejšie z dôvodu, že je živnostníkom, nie je pravdivá. Čo sa týka príjmu, jeho skutočný čistý príjem sa pohyboval niekde na úrovni 600 - 650 eur mesačne. V roku 2011 čerpal od Poštovej banky úver, pričom úver uzatváral ako zdravý, nemal žiadne problémy, pracoval a očakával, že bude schopný bez problémov úver splácať. Niekedy v roku 2016, november alebo december, mal infarkt, bol hospitalizovaný, podstúpil operačný zákrok a od tej doby je jeho zdravotný stav zlý. Čo sa týka platobnej neschopnosti, návrh na vyhlásenie konkurzu podával dňa 30.01.2018,

minimálne 180 dní pred podaním návrhu mal dlhy v takej výške, ktoré reálne nebol schopný plniť. Závazok žalobcu je cca 42 000 eur, ostatní veritelia mali pohľadávky cca 4200 eur. Ak by aj nemusel inak hľadať žiadne výdavky, tak nemocenskú vo výške 600 eur mesačne keby rozdelil medzi veriteľov, tak za 6 mesiacov, za 180 dní by bol schopný splatiť len 3600 eur, t. j. nebol by schopný vyplatiť ani záväzky voči ostatným veriteľom, nie to ešte voči žalobcovi. Nie je pravda, že by mal dostatočný príjem a majetok na to, aby bol schopný svoje dlhy splácať. Zároveň sa nestotožnil s argumentáciou žalobcu, že stačí, pokiaľ zaplatí akúkoľvek čiastku (napr. 1 cent) a tým pádom nie je platobne neschopný. Uviedol, že zo strany žalobcu nebolo preukázané žiadne poškodenie veriteľov. Poukázal na úverovú zmluvu, na základe ktorej vznikla pohľadávka právneho predchodcu žalobcu voči žalovanému, z ktorej je zrejmé, že dlžník mal v čase jej podpisu čistý mesačný príjem 620 eur, mesačné splátky iných úverov a pôžičiek boli 250 eur a mal tri vyživovacie povinnosti. Poštová banka je normálny bankový subjekt, ktorý sa živí poskytovaním úverov, znáša podnikateľské riziko, oproti žalovanému je skúsená a vie v tom chodiť, má vlastné právne oddelenie, má tím odborníkov, ktorí nastavujú podmienky pre poskytovanie úverov a pôžičiek. Takýto veriteľ by mal znášať zodpovednosť za to, že neuvážene rozdáva a požičiava peniaze, keď je zjavné, že klient im ich nebude schopný vrátiť. Uviedol, že zo zákona žiadna povinnosť pre žalovaného nevypláva, a to, že by mal kontaktovať po oddĺžení žalobcu. Žalovaný pracuje v spoločnosti OMNIA KLF, k nástupu do práce došlo 01.12.2018 a jeho mzdové dohodnuté podmienky sú 4,30 eur na hodinu. Má viaceré zdravotné problémy, minulý rok bol 7 mesiacov PN, hrozí aj to, že pôjde musieť ísť opätovne na ďalšiu operáciu, u zamestnávateľa pracujú na 60 %, pričom otázka ďalšieho jeho zamestnania je nie stopercentná. Čo sa týka jeho aktuálnych výdavkov, tak pokiaľ ide o stravnú jednotku na dospelého, pre manuálne pracujúceho muža, tá predstavuje 10 eur denne, t. j. 300 eur mesačne. Svojmu otcovi, u ktorého býva prispieva cca 100 eur mesačne, výživné na deti má 160 eur mesačne, oblečenie, hygienické potreby 50 eur mesačne, lieky minimálne 20 eur mesačne. Dochádzanie do práce ho stojí 30 eur mesačne. Ide o základné výdavky, pokiaľ mu príjem na úhradu výdavkov nepostačuje, tak mu pomáha s výdavkami práve jeho otec. Čo sa týka majetku a výšky starobného dôchodku žalovaného, k tomuto sa právna zástupkyňa žalobcu vyjadriť nevedela, nakoľko o tom nemala vedomosť. Právny zástupca žalovaného uviedol, že pokiaľ ide o tieto skutočnosti a zároveň o skutočnosť, že žalobca poukazoval na to, že žalovaný je živnostník, tak zrejme sa jedná o chybu v písaní zo strany žalobcu.

6. Súd v prvom rade skúmal splnenie procesných podmienok. Žalobca má oprávnenie na podanie návrhu na zrušenie oddĺženia na základe ustanovenia § 166f ods. 1 ZKR tak, že ide o spor medzi stranami konania vyvolaný osobitnou povahou konkurzného konania podľa § 20 písm. d) CSP. Konkurz vyhlásený na majetok žalovaného je vedený Okresným súdom Žilina, v rámci ktorého si žalobca prihlásil pohľadávku voči žalovanému ako dlžníkovi. Uznesenie o vyhlásení konkurzu na majetok žalovaného zo dňa 17.04.2018 bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 79/2018 dňa 24.04.2018 s účinkami 25.04.2018. Šesťročná lehota na podanie žaloby na zrušenie oddĺženia začala plynúť dňom 26.04.2018. Žalobca podal žalobu dňa 08.04.2019, teda v zákonnej lehote.

7. Súd skúmal, či v danom prípade boli naplnené znaky konania dlžníka s nepoctivým zámerom. Z pripojeného spisu Okresného súdu Žilina sp. zn. 2OdK/78/2018 súd zistil, že žalovaný podal prostredníctvom Centra právnej pomoci dňa 05.04.2018 návrh na vyhlásenie konkurzu. V zozname veriteľov je okrem iných veriteľov uvedený aj žalobca, pričom tento bol uvedený ako Poštová banka, t. j. právny predchodca žalobcu. V zozname majetku väčšej hodnoty, ktorý dlžník vlastnil v posledných rokoch, žalovaný neuviedol žiadny nehnuteľný majetok, žiadne stavby, byty, nebytové priestory, žiadne cenné papiere, peňažné pohľadávky, ani iné majetkové hodnoty. Jediným majetkom uvedeným v zozname majetku dlžníka uviedol hnutelnú vec, a to osobné auto Škoda Felicia v hodnote 250 eur.

8. Zistený skutkový stav súd subsumoval pod ustanovenia nasledovných právnych noriem.

9. Podľa § 132 ods. 1 Civilného sporového poriadku (CSP) v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

10. Podľa § 182 CSP, ak súd pojednávanie neodročí pred skončením vyzve strany, aby zhrnuli svoje návrhy a vyjadrili sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci. Ak po vyjadrení strán súd nepovažuje za to potrebné vykonať ďalšie dôkazy, uznesením vyhlási dokazovanie za skončené.

11. Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

12. Podľa § 192 CSP skutočnosť, pre ktorú je v zákone ustanovená domnienka pripúšťajúca dôkaz opaku má súd za preukázanú, ak v konaní nevyšiel najavo opak.

13. Podľa § 166e ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ZKR), o oddĺžení rozhodne súd v uznesení o vyhlásení konkurzu alebo v uznesení o určení splátkového kalendára tak, že dlžníka zbavuje všetkých dlhov, ktoré môžu byť uspokojené iba v konkurze alebo splátkovým kalendárom (§166a) v rozsahu, v akom nebudú uspokojené v konkurze alebo splátkovým kalendárom. V uznesení súd uvedie znenia zákonných ustanovení, ktoré upravujú o ktoré dlhy ide.

14. Podľa § 166f ods. 1 ZKR veriteľ, ktorý bol dotknutý oddĺžením má právo domáhať sa zrušenia oddĺženia návrhom na zrušenie oddĺženia podaným voči dlžníkovi alebo jeho dedičom do šiestich rokov od vyhlásenia konkurzu alebo určenia splátkového kalendára na súde, ktorý rozhodol o oddĺžení ak preukáže, že dlžník nemal pri oddĺžení poctivý zámer. Ak je takýchto návrhov viac, súd ich spojí na spoločné konanie. Vo veci samej rozhoduje súd rozsudkom.

15. Podľa § 166d ods. 1 ZKR dlžník má poctivý zámer, ak z jeho správania po podaní návrhu možno usudzovať, že vynaložil úprimnú snahu riešiť svoj dlh v medziach svojich možností a schopností, najmä ak poskytoval správcovi a veriteľom potrebnú súčinnosť, vynaložil snahu získať zamestnanie, zamestnal sa alebo si zabezpečil iný zdroj príjmov, v prípade nie nepatrného dedenia, daru alebo výhry zo stávky alebo hry ponúkol aspoň polovicu takéhoto zdroja dobrovoľne veriteľom na uspokojenie nevymáhateľného dlhu, prípadne vynaložil snahu o zaradenie sa do spoločnosti alebo sa do spoločnosti opätovne zaradil.

16. Podľa § 166d ods. 2 ZKR dlžník nemá poctivý zámer najmä ak:

- a) v zozname majetku ani na dopyt správcu neuviedol časť svojho majetku, aj keď o ňom vedel alebo s prihliadnutím na okolnosti musel vedieť; na majetok nepatrné hodnoty súd neprihliada,
- b) v zozname veriteľov ani na dopyt správcu neuviedol veriteľa fyzickú osobu, v čoho dôsledku veriteľ neprihlásil svoju pohľadávku, aj keď o ňom vedel alebo s prihliadnutím na okolnosti musel vedieť; na drobných veriteľov sa neprihliada,
- c) v návrhu alebo v prílohe návrhu alebo na dopyt správcu uviedol nepravdivú dôležitú informáciu alebo neuviedol dôležitú informáciu, aj keď vedel alebo s prihliadnutím na okolnosti musel vedieť, že ide o dôležitú informáciu,
- d) bez vážneho dôvodu neposkytol správcovi potrebnú súčinnosť, ktorú možno od neho spravodlivo vyžadovať,
- e) zo správania sa dlžníka pred podaním návrhu možno usudzovať, že sa úmyselne priviedol do platobnej neschopnosti, aby bol oprávnený podať návrh,
- f) v čase podania návrhu dlžník nebol platobne neschopný, aj keď o tom vedel alebo s prihliadnutím na okolnosti musel vedieť,
- g) zo správania sa dlžníka pred podaním návrhu možno usudzovať, že pri preberaní záväzkov sa spoliehal na to, že svoje dlhy bude riešiť konkurzom alebo splátkovým kalendárom,
- h) zo správania sa dlžníka pred podaním návrhu možno usudzovať, že mal snahu poškodiť svojho veriteľa alebo zvýhodniť niektorého veriteľa,
- i) bez vážneho dôvodu riadne a včas neplní súdom určený splátkový kalendár,
- j) bez vážneho dôvodu riadne a včas neplní výživné pre dieťa, na ktoré vznikol nárok po rozhodujúcom dni; tohto dôvodu sa môže dovolávať iba dieťa alebo zákonný zástupca dieťaťa,
- k) bez vážneho dôvodu riadne a včas neplní povinnosť vrátiť Centru právnej pomoci hodnotu poskytnutého preddavku na úhradu paušálnej odmeny správcu; tohto dôvodu sa môže dovolávať iba Centrum právnej pomoci,
- l) dlžník sa domáhal zbavenia dlhov napriek tomu, že na území Slovenskej republiky nemal v čase podania návrhu centrum hlavných záujmov.

17. Podľa § 166g ods. 3 ZKR súd prihliada prísnejšie na skutočnosti ovplyvňujúce poctivý zámer u dlžníka, ktorý v minulosti mal alebo stále má významnejší majetok, má skúsenosti s podnikaním, pôsobí

alebo pôsobil ako vedúci zamestnanec alebo pôsobí alebo pôsobil v orgánoch právnickej osoby alebo má iné osobitné životné skúsenosti.

18. Podľa §166g ods. 4 ZKR súd prihliada miernejšie na skutočnosti ovplyvňujúce poctivý zámer u dlžníka, ktorý dosiahol iba základné vzdelanie, je v dôchodkovom veku alebo blízko takéhoto veku, má vážne zdravotné problémy, na čas alebo trvalo stratil obydľie alebo ho v živote postihla iná udalosť, ktorá mu sťažila uplatnenie v spoločnosti.

19. Podľa § 48a vyhl. č. 665/2005 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov vyplýva, že majetkom väčšej hodnoty sa rozumie majetok, ktorého súpisová hodnota presahuje 2000 eur.

20. Účelom návrhu zákona č. 377/2016 Z. z., ktorým sa zaviedol pojem osobný bankrot je riešenie úpadku fyzických osôb, ktorý predstavuje v Slovenskej republike významný ekonomicko-sociálny problém. Významným predpokladom na možnosť uchádzať sa v oddĺžení je platobná neschopnosť dlžníka. Tá sa predpokladá. Ide však o domnienku vyvrátiteľnú. Vyvrátená môže byť na začiatku konania samotným súdom alebo v rámci skúmania poctivého zámeru dlžníka na základe žaloby dotknutého veriteľa. Poctivý zámer sa vymedzuje jednak pozitívne a jednak negatívne. Obe vymedzenia sú v zásade postavené na demonštratívnych enumeráciách prípadov, kedy dlžník poctivý zámer má, resp. kedy ho nemá. Kontrolu poctivého zámeru môže iniciovať v zásade každý veriteľ, ktorý je oddĺžením dotknutý. Žaloba sa uplatňuje voči dlžníkovi, resp. voči jeho dedičom. Ustanovuje sa taktiež lehota na uplatnenie žaloby. Pozitívne rozhodnutie o zrušení oddĺženia má účinky erga omnes. Ustanovenia o poctivom zámere nabádajú súd, aby poctivý zámer neposudzoval len mechanicky, ale bol vedený pomocnými kritériami úvah, jeho prísnejšieho a miernejšieho posudzovania od prípadu k prípadu, a to najmä s ohľadom na osobu dlžníka a jeho životné skúsenosti.

21. Účelom oddĺženia podľa štvrtej časti ZKR nie je garancia úplného uspokojenia pohľadávok veriteľov, ktoré hoci riadne prihlásené i zistené boli v konkurze uspokojené iba čiastočne. Účelom oddĺženia je zbaviť dlžníka, ktorý je fyzickou osobou jeho dlhov, aby ho dlhy neuspokojené v konkurze neprenasledovali po celý zvyšok jeho života, aby tieto dlhy negenerovali ďalší jeho úpadok a aby sa po stránke hospodárskeho zabezpečenia svojej ďalšej existencie mohol opätovne postaviť na vlastné nohy (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 10.01.2017 Sp. zn. III. ÚS 570/2016).

22. Žalobca počas prebiehajúceho súdneho konania zdôrazňoval splnenie formálnych podmienok na zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer žalovaného podľa § 166g ods. 2 ZKR. Žalobca vychádzal z prísne formálneho výkladu ustanovenia § 166g ods. 2 ZKR, ktoré je nielen v rozpore so zámerom zákonodarcu, ale takýto výklad by nebol ústavnokonformný. V tejto súvislosti poukazuje súd na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky Sp. zn. III. ÚS 72/2010, v ktorom ústavný súd vyslovil názor, že nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov, zahŕňajúcej aplikáciu abstraktných právnych noriem na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu. Ide vždy o metodologický postup, v rámci ktorého nemá žiadna z výkladových metód absolútnu prednosť, pričom jednotlivé uplatnené metódy by sa mali navzájom dopĺňať a viesť k zrozumiteľnému a racionálnemu zdôvodnenému vysvetleniu textu právneho predpisu. Pri výklade a aplikácii ustanovení právnych predpisov je nepochybne potrebné vychádzať prvotne z ich doslovného znenia. Súd však nie je doslovným znením zákonného ustanovenia viazaný absolútne. Môže, ba dokonca sa musí od neho (od doslovného znenia právneho textu) odchýliť v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (článok 152 ods. 4 Ústavy). Vychádzajúc z uvedeného je zrejmé, že aj keby boli formálne splnené podmienky definujúce nepoctivý zámer, čo v danom prípade nie sú, v záujme spravodlivého a ústavnokonformného výkladu súd musí vec posúdiť komplexne a prihliadnuť na zámer zákonodarcu. Súd vedený týmito úvahami dospel k záveru, že posudzovanie otázky naplnenia znakov nepoctivého zámeru nezávisia len od naplnenia dikcie zákona a mechanického posudzovania, ale zákonodarca kladie dôraz na komplexné posudzovanie každého prípadu osobitne, zohľadňujúc osobitosti individuálnych skutočností, čo vyplýva nielen z ustanovenia § 166g ods. 1, ale aj demonštratívnej povahy ustanovenia § 166g ods. 2 a tzv. priťažujúcich a poľahčujúcich okolností ustanovení § 166g ods. 3 a 4 ZKR.

23. Medzi stranami vznikol spor o nepoctivom zámere žalovaného ako dlžníka v predmetnom konkurznom konaní, ktorú pochybnosť žalobca zakladá na tom, že žalovaný nebol v čase podania návrhu platobne neschopný, mal snahu poškodiť svojho veriteľa, uviedol nepravdivú dôležitú informáciu aj keď vedel alebo s prihliadnutím na okolnosti musel vedieť, že ide o dôležitú informáciu a po podaní návrhu nevyňaložil úprimnú snahu riešiť svoj dlh v medziach svojich možností.

24. Žalobca odôvodňoval nepoctivý zámer žalovaného zákonným ustanovením § 166g ods. 2 písm. c), f) a h) zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Súd síce posúdil ako nespornú skutočnosť, že žalovaný má pravidelný príjem, avšak nestotožňuje sa s názorom žalobcu o nepoctivom zámere žalovaného o tom, že nepoctivý zámer plynie z jeho pravidelného príjmu a skutočnosti, že je v produktívnom veku, teda že mohol po vyhlásení konkurzu ďalej splácať svoje dlhy. Súd poukazuje na to, že žalovaný preukázal súdu výšku svojho príjmu a výšku zrážok vykonávaných mu zo mzdy. Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu o nepoctivom zámere žalovaného na tom základe, že nebol v čase podania návrhu platobne neschopným, skutočnosť, že na majetok dlžníka bolo vedených v čase podania návrhu niekoľko exekúcií, čo žalobca nerozporoval, dokazuje jeho platobnú neschopnosť a naplnenie podmienok, vymedzených v ustanovení § 2 ods. 3 ZKR, definujúcom platobnú neschopnosť fyzickej osoby. K tvrdeniu žalobcu o nepoctivom zámere žalovaného, neplnením jeho záväzkov voči veriteľom aj po vyhlásení konkurzu na jeho majetok bez zmeny majetkových pomerov žalovaného ako dlžníka súd uvádza, že zákon v ustanovení § 166c ZKR taxatívne vymedzuje okruh pohľadávok, na ktoré sa oddĺženie podľa § 166e ZKR nevzťahuje, t. j. oddĺžením nedotknuté pohľadávky. Sú to záväzky dlžníka, ktoré sú špecifické svojim subjektom na strane veriteľa alebo sú to záväzky špecifické svojim obsahom. Aj napriek oddĺženiu dlžníka veriteľom zostáva zachované právo domáhať sa plnenia z týchto záväzkov a na tieto záväzky sa nevzťahujú účinky § 167e a 167f ZKR. Pohľadávka, ktorou žalobca disponuje nie je nedotknutou pohľadávkou, ale je pohľadávkou tou, ktorá sa uspokojuje konkurzom. Od dlžníka však nemožno očakávať, že dokáže splácať všetky svoje záväzky, ak má viacerých veriteľov a po procese oddĺženia nemôže samotný dlžník nahrádzať funkciu správcu konkurznej podstaty a vlastným výpočtom zistiť, ako môže aj naďalej svojich veriteľov uspokojovať a akú čiastku zo svojho mesačného príjmu im môže uhrádzať. Zo súdnej praxe je zrejme, že o oddĺženie žiada väčšinou skupina dlžníkov, neraz len so základným vzdelaním, od ktorých by zrejme nebolo možné spravodlivo požadovať, aby konali s odbornou starostlivosťou, ktorá je kladená na správcu konkurznej podstaty a po svojom oddĺžení aj naďalej pomerne plnili svoje splatné záväzky, a to aj s ohľadom na možné poškodzovanie práv ostatných veriteľov a na to nadväzujúcu trestnoprávnu zodpovednosť. Súd sa nestotožnil s názorom žalobcu, že ak dlžník po oddĺžení automaticky dobrovoľne neuhrádza aspoň čiastočne splátky svojich záväzkov, tak treba konanie dlžníka posudzovať ako nepoctivý zámer. Tento výklad zákona by bol nielen v rozpore so zámerom zákonodarcu, ale aj v rozpore so samotným inštitútom oddĺženia, ktorým je zbavenie dlžníka všetkých dlhov a umožnenie mu začať odznova. Majetok dlžníka, ktorý nadobudne po vyhlásení konkurzu slúži dlžníkovi na to, aby sa opätovne zaradil do spoločnosti bez záväzkov. Súd nevyklučuje, že splácanie nevymáhateľnej pohľadávky je prejavom poctivého zámeru dlžníka, avšak citované ustanovenie § 167h ods. 1 ZKR sa týka skôr dlžníkov, ktorí prešli procesom oddĺženia, a to formou splátkového kalendára a bola im určená príslušná kvóta, ktorú sú povinní odvádzať veriteľom. Uhrádzanie záväzkov osobou, ktorá prešla oddĺžením je veľmi nepravdepodobné, práve vzhľadom na majetkové a sociálne pomery osôb oddľžovaných konkurzom, s okruhom, ktorým počíta aj zákonodarca, inak by ochrana týchto osôb nevymáhateľnosťou pohľadávok nemala žiadny význam.

25. Zároveň súd považuje za potrebné poukázať na to, že pohľadávka žalobcu vznikla zo zmluvy o úvere. Súd sa stotožnil s vyjadrením právneho zástupcu žalovaného na pojednávaní, pričom súd poukazuje na skutočnosť, že pohľadávka voči žalobcovi, resp. jeho predchodcovi vznikla na základe zmluvy o úvere. Podľa ustanovenia § 7 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch bol poskytovateľ povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného splácať spotrebiteľský úver. Pri preskúmaní majetkových pomerov žalovaného v záujme zistenia schopnosti splácať poskytnutý úver by postupom s odbornou starostlivosťou určite právny predchodca žalobcu zistil majetkové pomery žalovaného a jeho schopnosť a možnosť splácať svoje dlhy. Súd sa stotožnil s názorom právneho zástupcu žalovaného, že už v čase poskytnutia úveru Poštovou bankou išlo zo strany tohto subjektu o nezodpovedné konanie, pričom išlo o subjekt, ktorý v čase poskytnutia úveru musel mať vedomosť o tom, že splácanie v takej výške, ako určil žalovanému, pri jeho ostatných mesačných splátkach a pri jeho výške mesačného príjmu bude obtiažne a zrejme nastanú so splácaním poskytnutého úveru problémy. Takéto správanie bankového subjektu súd považuje za nezodpovedné a podanie žaloby zo

strany žalobcu považuje skôr za vykazujúce prvky zneužívania výkonu práva, ktoré popiera zámer zákonodarcu pri zavedení inštitútu žaloby na zrušenie oddĺženia.

26. Žalobca neuviedol aká bola výška záväzkov žalovaného voči svojim veriteľom. Vzhľadom na neuvedenie tejto výšky nebolo možné súdom posúdiť, či príjem žalovaného postačoval na úhradu záväzkov žalovaného voči svojim iným veriteľom. K výške príjmu a k výške pohľadávok všetkých veriteľov žalobca neuviedol žiadne skutočnosti. Zo žiadnych skutkových tvrdení žalobcu nemožno vyvodiť záver, že žalovaný mal snahu poškodiť veriteľa, teda žalobcu. Skutočnosť, že žalovaný uhradil záväzok voči niektorému inému veriteľovi, čím by poškodil žalobcu, preukázaný nebol. Uvádzaný dôvod nepoctivého zámeru podľa § 166g ods. 2 písm. h) ZKR žalobca súdu nepreukázal.

27. Žalobca zároveň tvrdil, že žalovaný naplnil znaky nepoctivého zámeru podľa § 166g písm. c) ZKR, t. j., že žalovaný uviedol v návrhu nepravdivú dôležitú informáciu, táto skutočnosť nebola zo strany žalobcu žiadnym spôsobom preukázaná a konkretizovaná. Ak považoval žalobca za dôležitú informáciu skutočnosť, že bol platobne neschopný, súd konštatuje, že neuvedenie tejto skutočnosti je uvedené v § 166g ods. 2 písm. f) ZKR ako osobitná skutková podstata. Pokiaľ chcel žalobca odôvodňovať nepoctivý zámer zákonným ustanovením § 166g ods. 2 písm. c) ZKR, muselo sa jednať o inú dôležitú nepravdivú informáciu, ktorú dlžník v návrhu uviedol, než je existencia platobnej, resp. neexistencia platobnej neschopnosti, nakoľko táto informácia je samostatnou skutkovou podstatou nepoctivého zámeru. Táto skutková podstata nepoctivého zámeru preukázaná žalobcom nebola.

28. Poctivý zámer súd skúma v rovine správania sa dlžníka po podaní návrhu na konkurz a oddĺženie (oddĺžovacie konanie). Správanie posudzuje v rovine ekonomickej, osobných pomerov a podľa súčinnosti poskytnutej v oddĺžovacom konaní. Súd zvažuje celkové správanie sa dlžníka po oddĺžení, či využil novú šancu alebo pokračuje v zadlžovaní. Pri nepoctivom zámere súd skúma správanie sa dlžníka pred podaním návrhu na oddĺženie a po jeho podaní, pričom skúma naplnenie konkrétnej skutkovej podstaty ustanovenia § 166g ods. 2 ZKR.

29. Vychádzajúc z vyššie prezentovaných a uvedených úvah dospel súd k záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno splnenia podmienok pre zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer žalovaného. Súd nemal preukázané nepoctivé konanie žalovaného, ani úmysel poškodiť veriteľov, ani uvedenie nepravdivej dôležitej informácie. Vyhodnotením dôkazov dospel súd k záveru, že žalobca nepreukázal dostatočným spôsobom existenciu zákonných dôvodov na zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer. Žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadne skutočností uvedených v žalobe, v konaní nepreukázal, že by došlo k nepoctivému zámeru žalovaného. Súd preto žalobu zamietol ako podanú nedôvodne.

30. Vo výroku o nárok na náhradu trov konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd priznal strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalovaný bol v konaní v celom rozsahu úspešný, preto mu súd priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, t. j. v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd v súlade s ustanovením § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

- (1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
 - a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ustanovenia § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, ktoré vznikli štátu, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).